

מדינת ישראל
משרד החקלאות ופיתוח הכפר
לשכת דוברת המשרד

08 מאי 2007
כ"א אייר תשס"ז

הודעה לעיתונות

מה הקשר בין סיניט לחלב

משרד החקלאות: בשנים הקרובות צפויים מחירי החלב בישראל ובעולם לעלות

משמעותית בשל הביקוש הרב למוצר זה בסין ומדינות דרום מזרח אסיה

נתונים אלה ונוספים יוצגו היום בכנס השנתי למדעי הבקר לחלב, שמארגנים שרות ההדרכה והמקצוע (שה"מ) במשרד החקלאות, התאחדות מגדלי הבקר בישראל ומועצת החלב

המחצית השנייה של שנת 2006 התאפיינה בעלייה משמעותית במחיר הבינלאומי של חומרי הגלם החלביים ובהם אבקות החלב. להערכתו של ד"ר ישראל פלמנבאום, מנהל האגף לבע"ח בשירות ההדרכה והמקצוע במשרד החקלאות מדובר במגמה שככל הנראה תלך ותגבר בשנים הקרובות בשל כניסתן של סין ויתר מדינות דרום מזרח אסיה לתמונה. מגמה זו עשויה להשפיע באופן ישיר גם על ענף החלב בישראל. נתונים אלה ונוספים יוצגו היום וביומיים הקרובים בכנס השנתי למדעי הבקר לחלב, שמארגנים שרות ההדרכה והמקצוע (שה"מ) במשרד החקלאות, התאחדות מגדלי הבקר בישראל ומועצת החלב.

סין ומדינות דרום מזרח אסיה, מהוות יחד כשליש מאוכלוסיית העולם, במשרד החקלאות הישראלי בוחנים עד כמה יצליחו סין ומדינות מתפתחות נוספות, בעיקר בדרום מזרח אסיה, להדביק מייצור מקומי את העלייה בביקוש לחלב. צריכת החלב בסין, אשר עמדה על ממוצע של כ-3 ק"ג לנפש לשנה בשנת 2000 והגיעה ל-7.7 ק"ג לנפש בשנת 2004, צפויה להגיע לכ-15 ק"ג בשנת 2007. עיקר הגידול בצריכת החלב בסין חל באוכלוסייה העירונית בה הצריכה עלתה פי 4, מ-5 ל-22 ק"ג, בין השנים 1995 ל-2005, בעיקר הודות לעלייה החדה בהכנסה השנתית לנפש והכנסת מקררים לבתים. אזרחי מדינות סין ודרום מזרח אסיה, אשר בעבר לא צרכו כלל חלב ומוצריו, החלו לאחרונה לכלול אותו בתפריטם היומי. הסיבה - עליית ברמת החיים שהובילה לאימוץ הרגלי חיים וצריכה מערביים.

ד"ר פלמנבאום מניח כי הפער בשנים הקרובות בין ההיצע לביקוש במדינות אלה ישפיע במידה ניכרת על מחיר החלב הבינלאומי, שאת אותותיו הראשונים אנו חשים בימים אלה בעליית המחירים העולמית. הדבר ישפיע לטובה גם על כושר התחרותיות של ענף החלב הישראלי מול הסכנות של ייבוא מתחרה. בשנתיים האחרונות הכפיל עצמו המחיר הבינלאומי של חומרי גלם חלביים, בעיקר אבקות החלב, מ-2,000 לכ-4,300 דולר לטון, שיעור עלייה הגבוה אף מזה של חומרי גלם אחרים כמו הנפט, המתכות והגרעינים.

דו"חות בינלאומיים של ארגון המזון של האו"ם (FAO) וארגון המדינות המפותחות (OECD) שפורסמו לאחרונה צופים כי ייצור החלב העולמי יעלה בשנים הקרובות בקצב שנתי של 1.5% ויגיע בשנת 2015 לכ-

מדינת ישראל
משרד החקלאות ופיתוח הכפר
לשכת דוברת המשרד

700 מיליארד ליטר. בסין קצב הגידול השנתי צפוי להיות גבוה יותר ולעמוד על 15%, כך שעד תום תקופה זו צפוי ייצור החלב בסין לעלות בכ- 75% בהשוואה לרמתו הנוכחית. הערכת המומחים היא כי מרבית העלייה הצפויה בייצור בסין, כמו במדינות אחרות באזור, תיועד, בשלב הראשון, לאספקת העלייה בצריכה המקומית.

להערכת ד"ר פלמנבאום: "בהנחה כי קו המגמה של עלייה בצריכת החלב יימשך, צפויה הצריכה הממוצעת לנפש להגיע בשנת 2010 ל- 33 ק"ג ובשנת 2020 היא עשויה לעמוד על יותר מ- 60 ק"ג. אם נכפול היקף צריכה זה באוכלוסיית סין הצפויה להגיע באותה שנה ל- 1.4 מיליארד בנפש, נמצא שהיקף צריכת החלב בסין בשנת 2020 יעלה על 80 מיליארד ק"ג, כמעט פי 3 מהיצור הנוכחי של סין, יותר מהיקף הייצור הנוכחי של ארה"ב, קנדה ומכסיקו יחד וכ- 15% מסה"כ ייצור החלב העולמי באותה השנה".

הגורם המגביל את התפתחות ייצור החלב בסין הוא בעיקר יידע וטכנולוגיה, כאשר תנובת החלב השנתית הממוצעת לפרה בסין אינה עולה על 3,000 ק"ג, כשליש מרמת הייצור במדינות המערב (בישראל, שיאנית העולם, עומדת התנובה השנתית על למעלה מ- 11,000 ק"ג). ממשלת סין וחברות החלב הגדולות במדינה זו עושים מאמצים רבים לרכוש את הידע הדרוש לשם הגדלת היקף ייצור החלב ולישראל היכולת להשתלב ולקחת חלק במאמץ זה באמצעות ידע וטכנולוגיות ייצור שפותחו ומיושמות בענף החלב הישראלי בשנים האחרונות ואשר הובילו להשגת תנובות השיא של הפרות שלנו. רפת הדגמה שהוקמה בידע ישראלי, פועלת זה כחמש שנים ליד בייג'ין והגיעה להיות שיאנית החלב של סין כיום. כמו כן, רפתות נוספות עם יידע וטכנולוגיות ישראליות נמצאות בהקמה באזורים שונים של סין.

השאלות המעסיקות כיום את מומחי החלב בכל העולם הן האם תתממש תחזית העלייה בצריכת החלב בסין והאם תיעצר ברמות אליהן הגיעו שכנותיה יפן ודרום קוריאה או תמשיך לעלות לרמות הקרובות למדינות המערב? האם יצליח ענף החלב בסין להתגבר על מגבלות הייצור הקיימות? והאם סין תהיה יבואנית או יצואנית של חלב? התשובות לשאלות אלה יקבעו במידה רבה את מחירי החלב בעולם לשנים הקרובות. ומכאן, את גורלם של ענפי חלב במדינות רבות בעולם, לרבות ישראל.

נתונים אלו ונתונים נוספים, מחקרים חדשים ומידע רב על הענף יוצגו היום וביומיים הקרובים בכנס השנתי למדעי הבקר, שמארגנים המחלקה לבקר בשרות ההדרכה והמקצוע (שה"מ) במשרד החקלאות, התאחדות מגדלי הבקר בישראל ומועצת החלב. הכנס, במעמד כל ראשי הענף והעוסקים בו, יצרני חלב, אנשי תעשיית החלב, מדריכים, חוקרים, רופאים ווטרינרים וספקים, יתקיים בין התאריכים 8-10 במאי בירושלים.

בברכה,
דפנה יוריסטה
דוברת משרד החקלאות ופיתוח הכפר